

Της Κυριακής Μπεϊόγλου

«**K**αθίσαμε. Προηγουμένως είχαμε κάνει μια μικρή βόλτα ανάμεσα στα πεύκα και στις βελανιδιές. Κοίταζα από πλάγια γωνία του ματιού μου το βλέμμα της. Αδιάγνωστο. Οχι ακριβώς απλανές. Καθόλου συγκεκριμένο. Ολισθηρό. Εγώ, παρ' όλα αυτά, τολμώ διαγνώσεις και θεραπευτικές μεθόδους. Καθαρός αέρας. Το πράσινο. Βόλτα στο πράσινο. Κρασί χύμα. Τσακιστές ελιές. Ζυμωτό ψωμί. Ανώδυνες κουβέντες. Μικρές παύσεις. Δεν ακουμπάμε το παρελθόν. Ούτε το μέλλον. Ακουμπάμε λίγο το χέρι. Δεν το σφίγγουμε. Δεν δείχνουμε αγωνία. Καμιά ανησυχία. Για τίποτα. Εκείνη όμως είχε πει αυτό που ήταν: Τι όμορφη που είναι η ζωή και να μην μπορώ να τη χαρώ».

Ενα μικρό σπαρακτικό βιβλίο μάς χάρισε πρόσφατα η ποιήτρια Μαρία Λαϊνά. Το «Τι όμορφη που είναι η ζωή» (Εκδόσεις Πατάκη). Η ηρωίδα της, Μαρία κι αυτή, σ' έναν μονόλογο, μας μιλάει για τις αναμνήσεις της. Μα πιο πολύ μας μιλάει για τη μοναξιά της, την εθελούσια απόσυρση της από τη ζωή. Καθοριστικό σημείο της ενδοσκόπησής της υπήρξε η απώλεια της μητέρας της δέκα χρόνια πριν. Η Μαρία εξετάζει ξανά, από απόσταση πια, τη σχέση τους. Το παρελθόν βγαίνει στην επιφάνεια και εκείνη το εξετάζει με τον μεγεθυντικό της φακό. Η συνειδητοποίηση που κάποια στιγμή βρίσκει όλους μας, το γεγονός ότι γινόμαστε μεγαλώνοντας οι γονείς μας, είναι ένα μεγάλο θέμα για κάθε ενήλικο ον. Η Μαρία Λαϊνά με έναν ρεαλιστικό και ταυτόχρονα ποιητικό τρόπο μάς δίνει γενναίες δόσεις αυτής της κρίσιμης καμπής.

«Το πρώτο είναι το χειρότερο. Εκεί που ξημερώνουν οι προσδοκίες. Και τα πράματα που έχω να κάνω, ό,τι έχω αφήσει σε εκκρεμότητα όλον αυτό τον καιρό; Τα τηλεφωνήματα, οι διευθετήσεις, η υπομονή, η υπομονή που πρέπει να δείξω στο συνηθισμένο κανονικό, η προσπάθεια να αισθανθώ ή να μην αισθανθώ ακούσω κάτι δυσάρεστο; Παρακαλώ να κοιμηθώ αμέσως, να μην προλάβω να σκεφτώ, μην προλάβω να σκεφτώ άλλο».

Και παρά το γεγονός ότι συχνά πυκνά καταλήγει στη φράση «Τι όμορφη που είναι η ζωή!», η απειλή του θανάτου παραμονεύει σε κάθε σελίδα. Και η αδυσώπητη αρρώστια της κατάθλιψης στη ροή του χρόνου ισοπεδώνει τα πάντα. Η αφηγήτρια με πικρία διαπιστώνει την υπαρξιακή διάσταση της ζωής, την ματαιότητα των πραγμάτων. Όλα ήρθαν και πέρασαν. Ποια είναι όμως η ίδια ιτερη ποιήτρια Μαρία Λαϊνά;

Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1947. Απόφοιτος της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εργάστηκε σε διάφορες δουλειές, σε σχέση πάντα με την τέχνη (μετάφραση δοκιμών

ΜΙΑ ΠΙΚΡΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Η ζωή είναι όμορφη πολύ

και λογοτεχνίας, επιμέλεια εικαστικών, φιλοσοφικών και λογοτεχνικών βιβλίων, εκπομπές και σενάρια στην κρατική ραδιοφωνία-τηλεόραση, διδασκαλία ελληνικής γλώσσας και ποίησης σε αγγλόφωνα κολέγια, διδασκαλία μετάφρασης, δημοσιογραφία σε λογοτεχνικά ένθετα εφημερίδων). Το έργο της περιλαμβάνει ποιητικές συλλογές, θεατρικά, πέντε πεζογραφήματα, κριτικές και μελετήματα, σύνταξη ανθολογίας ξένης ποίησης του 20ού αιώνα (επιλογή από ελληνικές μεταφράσεις).

Εργα της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες, αυτοτελή και σε ανθολογίες. Εκπροσώπησε πολλές φορές επίσημα την Ελλάδα στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη. Το 1993 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για την ποιητική της συλλογή, «Ρόδινος φόβος». Η μετάφραση στα Γερμανικά της ίδιας συλλογής απέσπασε το Βραβείο της Πόλης του

Μονάχου. Το 1996 επίσης τιμήθηκε με το Βραβείο Καβάφη και το 1998 με το βραβείο Μαρία Κάλλας του Γ' Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Το 2014 τιμήθηκε με το Βραβείο του Ιδρύματος Κώστα & Ελένης Ουράνη για το σύνολο του έργου της. Ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων.

Κάποτε την ρώτησαν: «Ζείτε μες στην ποίηση; Υπάρχετε για την ποίηση; Οχι, απλώς χωρίς την ποίηση, ίσως, η ζωή μου να ήταν ανούσια. Οχι ότι την σκέφτομαι την ποίηση, σε κάθε βήμα που κάνω. Δεν είμαι ο τύπος του ποιητή, στον ελεφάντινο πύργο του, και τέτοια. Πρέπει να φάει, να μαγειρέψει, να βγει στο δρόμο, να πάει στο καθαριστήριο, στο φούρναρη. Άλλα χωρίς την ποίηση, δεν υπάρχω».

Διαβάζοντας αυτό το βιβλίο, μολονότι πεζό, το καταλαβαίνω πιο πολύ αυτό. Εξαιρετικό το σημείο του απολογισμού σε σχέση με τη μάνα

της ηρωίδας. Και πραγματικά απολαυστικό το κομμάτι που εστιάζει σε εκείνους που θέλουν να μιλούν πολύ δίχως να αφήνουν τον άλλον να μιλήσει. Το χιούμορ της Λαϊνά είναι καυστικό και καίριο.

Και θα ξαναπώ ακόμα μια φορά πως τα κείμενά της δεν απευθύνονται στη «στενή» κοινότητα των ποιητών, είναι προϊόν μιας σκέψης που «σκάβει» την επιφανειακή καθημερινότητά μας. Για πολλούς η ποίηση και η λογοτεχνία είναι δυσνόητες, κάποιες φορές παράλογες, εκτός νοήματος, ένας παραλογισμός που δεν αφορά την πραγματικότητα. Νομίζω πως ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Τίποτα πιο αληθινό από την ποίηση και τα σθεναρά λογοτεχνικά έργα που συχνά αποδίδουν το συναίσθημά μας δίχως την προστασία της λογικής και του επιστημονικού λόγου. Η Μαρία Λαϊνά αγγίζει το πιο βαθύ κομμάτι του εαυτού μας και γι' αυτό της είμαστε ευγνώμονες.

ΜΑΡΙΑ ΛΑΪΝΑ
ΤΙ ΟΜΟΡΦΗ
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ
Η ΖΩΗ

ΜΑΡΙΑ ΛΑΪΝΑ
**Τι όμορφη που
είναι η ζωή**

Εκδόσεις Πατάκη

66
Μια εκ βαθέων εξομολόγηση της Μαρίας Λαϊνά. Στο νεο της βιβλίο μιλάει για τη μοναξιά της, την εθελούσια απόσυρση της από τη ζωή. Καθοριστικό σημείο της ενδοσκόπησής της υπήρξε η απώλεια της μητέρας της δέκα χρόνια πριν. Η Μαρία Λαϊνά εξετάζει ξανά, από απόσταση πια, τη σχέση τους. Το παρελθόν βγαίνει στην επιφάνεια και εκείνη το εξετάζει με τον μεγεθυντικό της φακό.